165 | BÜYÜLÜ FENER | ÇOCUK | 120

Mimar Sinan'ın İstanbul'u

tamadres.com

Mimar Sinan'ın İstanbul'u
© 2018, Büyülü Fener Yayınları

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Büyülü Fener, Alfa Yayın Grubunun tescilli markasıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak
Genel Müdür Vedat Bayrak
Yayın Yönetmeni Sevinç Sanem Erzurumlu
Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt
Grafik Ayşe Ersoy Yılmaz

ISBN 978-975-252-263-3

1. Basım: Eylül 2018

tamadres.com

Baskı ve Cilt
Melisa Matbaacılık
Çiftehavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul
Tel: (212) 674 97 23 Faks: (212) 674 97 29
Sertifika No: 12088

Genel Dağıtım
Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu 34110 İstanbul
Tel: (212) 511 53 03 Faks: (212) 519 33 00
www.alfakitap.com - info@alfakitap.com
Sertifika No: 10905

HALDUN HÜREL

MİMAR SİNAN'NIN İSTANBUL'U

tamadres.com

Büyülü Fener

tamadres.com

İÇİNDEKİLER

Mimar Sinan'ın İstanbul'u 7

Sinan'ın Çocukluğu ve Gençliği 9

Sinan İstanbul'da 14

Sinan Baş Mimar Oluyor 18

Sinan'ın Ailesi ve İlk Eserleri 19

"İstanbul Mimarı" Sinan! 26

Sinan, Şehzade Mehmet Camisi'ni Nasıl Yaptı? 27

Mimar Sinan'ın "Kalfalık Eseri": Süleymaniye 30

Süleymaniye'ye Nasıl Gelinir? 40

Kanuni Sultan Süleyman'ın Yaşamı 41

Selimiye Camisi Başkent İstanbul Yerine Neden Edirne'de Yapıldı? 42

Mimar Sinan, "Ustalık Eseri" Olan Selimiye Camisi'ni Nasıl Yaptı? 45

Ek Bilgi: Selimiye Camisi'nin Özellikleri 49

Mimar Sinan'ın Diğer Ünlü Eserlerini Tanıyalım 51

tamadies.com

Mimar Sinan Nasıl Öldü? 63
Mimar Sinan'ın Türbesi 64
Atatürk ve Sinan 66
Sinan'dan Sonra Neler Oldu? 69
Kaynakça 71

tamadres.com

MİMAR SİNAN'IN İSTANBUL'U

Sevgili çocuklar, "Mimar Sinan" adını bir yerlerden mutlaka duymuşsunuzdur. Ya da ailenizle, okul arkadaşlarınızla yaptığınız gezilerde, babanız, anneniz, tanıdıklarınız veya öğretmenleriniz, bu büyük mimarın eserlerinden bir-ikisini göstermiş, onun hakkında bilgiler vermiştir sizlere.

İşte, burada okuyacağınız satırlarda ve göreceğiniz resimlerde, 16. yüzyılda yaşamış, dünya çapında bilinen bu ünlü mimarımızı oldukça yakından tanıyacak ve daha da önemlisi, onu sevmeye, onunla gurur duymaya başlayacaksınız.

Çünkü Sinan, yaklaşık 100 yıllık yaşamı boyunca durup dinlenmeden çalışarak, bizlere, bugün de dünyayı hayran bıraktıran, hepimizin övünç kaynağı olan ve büyük çoğunluğu İstanbul'da olmak üzere, pek çok mimari eserini miras bırakmıştır.

tamadres.com

MİMAR SİNAN

SİNAN'IN ÇOCUKLUĞU VE GENÇLİĞİ

Mimar Sinan, Kayseri'nin Gesi ilçesine bağlı Ağırnas Köyü'nde yaşayan gayrimüslim bir ailenin çocuğudur. Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Sultan 2. Beyazıt devrinde, köyde kısmen günümüzde de varlığını koruyabilen taştan bir evde, kesin olmamakla birlikte 1490'da ya da 1488'de doğduğu varsayılır.

(O sıralarda dünyanın başka yerlerinde yaşanan önemli iki olaydan söz edebiliriz. Birincisi, Kristof Kolomb'un 1492'de, Sinan olasılıkla 2 yaşındayken, Amerika Kıtasını keşfetmesi, diğeri ise gelmiş geçmiş en büyük sanatçılardan biri olan İtalyan Mikelangelo'nun, henüz 15 yaşında bir çocuk olarak resim çalışmaları yapıyor olmasıdır.)

tamadres.com

Sinan'ın babası, Ağırnas Köyü'nde ve civarında, o günlerde "neccar" diye bilinen marangozluk işleriyle uğraşır ve ailesinin geçimini sağlar. Köyde başka akrabaları da bulunan Sinan, o zamanlar henüz bir gayrimüslimdir. Fakat halen hangi milletten olduğu kesin olarak bilinmez. Kökenlerinin Rum cemaatine ait olduğunu yazan kitapların dışında, Arnavut, Ermeni, Sırp ulusundan gelme olduğunu öne sürenler de vardır.

Osmanlılar tarafından Ağırnas Köyü'nden devşirildiğine göre, bir gayrimüslim olduğu da kesindir, çünkü bu usul yalnız onlara uygulanır.

Devşirmelik, gayrimüslim ailelerin, genç, sağlıklı, güçlü, eğitilerek Osmanlı saflarına katılabileceğine inanılıp çeşitli bölgelerden toplanarak, İstanbul'daki sarayların kadrosunda öğretim verilen ve Müslüman edilen kişilere uygulanan sistemin adıdır. Bu kişilerin yetenekli olanları, kademe kademe yükselip sadrazamlığa dek ulaşabilir.

Ne olursa olsun, Mimar Sinan'ın kökünün hangi milletten gelmiş olduğu bizim için önemli değildir. Burada önemli olan tek şey, bu büyük dehanın ülkemize, dolayısıyla da tüm dünya uygarlığına kazandırdığı olağanüstü başarıları ve güzel mimari eserleridir.

tanadres.com

AĞIRNAS KÖYÜ'NDEN ERCİYES DAĞI'NA BAKIŞ

* * *

Sinan, yaşamını ilk gençlik yıllarına dek, gerisinde, Erciyes Dağı'nın bir anıt gibi yükseldiği Ağırnas Köyü'nde, anne ve babasının çeşitli işlerine yardım etmekle geçirir. Annesi de güzel kilimler dokur ve aile bütçesine katkıda bulunur.

Babasının adı Yusuf bin Abdülmennan'dır. Çevresinde marangozlukta yetenek sahibi bir kişi olarak tanınır. Sinan da zaten bu sanatı babasından ve kendisi de bir marangoz olan Doğan Yusuf Ağa adlı dedesinin yanında çırak olarak çalışarak öğrenmiştir.

Sinan, devşirildiği onlu yaşlarının sonlarına dek (daha küçük yaşta olabilir) Ağırnas Kö-

tamadres.com

yü'nde kalır. Burada çocukluk ve gençliğinde, su kanalları, çardaklar ve bahçeler için kümesler yaparak yeteneğini kanıtlar.

Yaşadığı köyün çevresi, Anadolu'da 1200'lü yıllarda yüksek bir uygarlık kurmuş olan Selçuklu Devleti'nin birbirinden güzel ve değerli eserleriyle doludur. Sinan ilk gençlik yıllarında, bu eserleri inceleyerek kendini mimarlık sanatı konusunda geliştirir. Yoksa bu değerli sanatçımız herhangi bir kurumda mimarlık ve mühendislikle ilgili bir eğitim almış değildir. Zaten o zamanlar ülkede bu tür bir bilim dalına ait, Sinan'ın sahip olduğu düzeyde bilgileri verebilen bir eğitim sistemi de yoktur.

Sinan 20'li yaşlara geldiğinde, Osmanlı padişahı 2. Beyazıt ölür ve 1512'de oğlu Yavuz Sultan Selim (1. Selim) tahta oturur. O yıllarda Yavuz Selim, devlet kadrolarına nitelikli eleman yetiştirilmesi için Rumeli ve Anadolu'dan devşirme gayrimüslim gençler almaya başlar.

lamodres.com

Sinan'ın babası Abdülmennan Efendi'ye de Ağırnas'tan alınacak gençlere eşlik etmesi ve onları kayda geçirmesi için kâtiplik görevi verilir. Abdülmennan İstanbul'a doğru, kafileyle birlikte yol alırken, yanında oğlu Sinan'ı da başkente götürür. İşte genç Sinan'ın serüveni, böylece başlamış olur...

Mimar Sinan ilerideki mimarlık yaşamında, doğduğu köyün bağlı bulunduğu Kayseri'yi unutmayacak ve orada da bir cami inşa edecektir.

YAVUZ SULTAN SELİM